

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.431/2024/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Melléthei-Barna Ügyvédi Iroda (eljáró: dr. Melléthei-Barna Márton Ádám ügyvéd, cím) által képviselt 'felperes neve' (cím) felperesnek – a Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (eljáró: dr. Kovács Loránd ügyvéd, cím) által képviselt 'alperes neve' (cím) alperessel szemben sajtó-helyreigazítás iránti perében az Egri Törvényszék 12.P.20.107/2024/5. számú ítélete ellen az alperes 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a 'gazdasági társaság' (cím), hogy fizessen meg a felperesnek 15 (tizenöt) napon belül 640 (hatszáznegyven) euró + 27 (huszonhét) % áfa másodfokú eljárásban felmerült költséget, valamint a Magyar Állam javára 48 000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az elsőfokú eljárási és a fellebbezési illetéket – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára – legkésőbb ezen ítélet meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül kell megfizetni. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] 2024. napján az alperes által szerkesztett <https://www.'oldal címe'> internetes oldalon megjelent újságcikk a felperes egy b.-i szórakozóhelyen viselkedésével kapcsolatban tett közléseket. A pert megelőzően a felperes eredménytelenül fordult sajtó-helyreigazítás iránti közlemény közzététele céljából az alpereshez.

[2] A perben a felperes a keresetében kérte az általa megjelölt tartalmú helyreigazító közlemény közzétételét.

[3] Az elsőfokú bíróság a keresetlevél közlésével egyidejűleg a perfelvételi tárgyalást 2024. augusztus 29. napjára tűzte ki. Az idéző végzés tartalmazta, hogy amennyiben az alperes nem él a Pp. 497. § (3) bekezdésében írt lehetőséggel, a keresetre a tárgyaláson adja elő az írásbeli ellenkérelemnek megfelelő tartalmú nyilatkozatát; ha a perfelvételi tárgyalást elmulasztotta és írásbeli védekezést sem terjesztett elő, a keresetet nem vitatottnak kell tekinteni és a bíróság a perfelvétel lezárását követően ítéletével marasztalja az alperest kivéve, ha az eljárás megszüntetésének van helye, ha a jelenlévő alperes korábban írásbeli ellenkérelmet nem terjesztett elő, azt legkésőbb a perfelvételi tárgyaláson szóban köteles előadni.

[4] Az alperes az idézést 2024. augusztus 26-án átvette, 2024. augusztus 27-én csatolta a per vitelére adott ügyvédi meghatalmazást, ezen túl a tárgyaláson nem képviseltette magát, sem írásbeli, sem szóbeli ellenkérelmet nem terjesztett elő. A kitűzött tárgyaláson az elsőfokú bíróság a perfelvételt lezárta, nyomban áttért az érdemi tárgyalásra, majd a tárgyalást berekesztette és ítéletet hozott.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a cikk megjelenésének megfelelő szedési módban, betűmérettel, a cikk megjelenési helyén tegye közzé a kereset szerinti helyreigazító közleményt. Kötelezte az alperest kiadó 'gazdasági társaság'-t, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 2 720 euró, valamint 20 000 forint perköltséget, továbbá az államnak 36 000 forint kereseti illetéket.

[6] Az ítélet indokolása szerint az alperes a perfelvételi tárgyalást elmulasztotta és írásbeli védekezést sem terjesztett elő, ezért a felperes kereseti kérelmét nem vitatottnak kellett tekinteni. Ez a rendelkezés kógens, nem a bíró diszkrecionális joga, hanem kötelezettsége.

[7] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Előadta: az alperes a 2024. augusztus 29-i perfelvételi tárgyalásra szóló idézést 2024. augusztus 26. napján vette át, a két időpont között mindössze két nap telt el. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 189. §-ának (2) bekezdése értelmében azonban az idézésnek a felek részére történő kézbesítése a tárgyalás napját legalább 15 nappal kell megelőzze. A Pp. 497. §-ának (1) bekezdése ugyan úgy rendelkezik, hogy a sajtó-helyreigazítási perekben a tárgyalási időköz legalább 3 nap, ez azonban azt jelenti, hogy a bíróság azt 3 és 15 nap közötti időintervallumban szabadon határozhatja meg, de ez nem mentesíti az időköz lerövidítésének kötelezettsége alól. Az elsőfokú bíróság a tárgyalási időközt nem rövidítette le, így a nem szabályszerű tárgyalás elmulasztása okán a mulasztás jogkövetkezményeit sem lehetett volna alkalmazni.

[8] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint helytállóan helyezkedett az elsőfokú bíróság arra az álláspontra, hogy a keresetet nem vitatottnak kell tekinteni. A Pp. 497. §-a (1) bekezdésének a helyes értelmezése az, hogy az idézés felek általi kézhezvétele és az első perfelvételi tárgyalás között legalább 3 napnak kell eltelnie, nincs azonban olyan kötelezettség, hogy a tárgyalási időközt le kellene rövidíteni. Ezt támasztja alá a részletesen idézett bírósági gyakorlat is. Az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés nem történt, így nincs helye az ítélet hatályon kívül helyezésének.

[9] Az ítéltábla a fellebbezést megalapozatlannak találta.

[10] A Pp. 382. §-a szerint ha a fél az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül kizárólag az ítélet hatályon kívül helyezését kérte, és fellebbezése megalapozatlan, a másodfokú bíróság ítéletével – az ügy érdemét nem érintve – az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

[11] Mivel az alperes kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, annak megváltoztatását nem, az ítéltábla érdemben nem vizsgálhatta az elsőfokú ítéletet, hanem kizárólag azt, hogy történt-e az elsőfokú eljárás során olyan eljárási szabálysértés, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt (Kúria Pfv.I.20.994/2020/10., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.062/2022/4). Mivel pedig az ítéltábla az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó esetet (Pp. 379. és 380. §) és a fellebbezésben nem hivatkozott eljárási szabálysértést nem észlelt [Pp. 370. §-ának (2) és (3) bekezdései], a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között [Pp. 370. §-ának (1) bekezdése, 371. §-a (1) bekezdésének b) pontja] azt vizsgálhatta, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezésben hivatkozottak körében megsértette-e az elsőfokú eljárás lényeges szabályait és az kihatott-e az ügy érdemi eldöntésére, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban lehetséges vagy észszerű-e.

[12] Mivel az alperes az idézést 2024. augusztus 26-án vette át, a perfelvételi tárgyalás időpontja pedig 2024. augusztus 29. volt, a kettő között a fellebbezésben felhívottakkal szemben nem két, hanem három nap telt el.

[13] A fellebbezésben hivatkozott, a tárgyalási időköz megtartására vonatkozó eljárási szabálysértést azonban az elsőfokú bíróság nem követte el.

[14] A Pp. a perekre általában vonatkozó 189. §-ának (2) bekezdése és a sajtó-helyreigazítási perekre kivételesen vonatkozó 497. §-ának (1) bekezdése egymással az általános-speciális viszonyában áll. Az előző szerint a perfelvételi tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy az idézésnek a felek részére történő kézbesítése a tárgyalás napját legalább tizenöt nappal megelőzze (a továbbiakban: tárgyalási időköz), de ezt a tárgyalási időközt a bíróság sürgős esetben lerövidítheti; míg az utóbbi szerint a tárgyalási időköz legalább három nap. Alapvető értelmezési elv, hogy a speciális szabály lerontja az általánosat („lex specialis derogat legi generalis”), a két rendelkezés viszonyát is ennek megfelelően kell megítélni.

[15] Az általános szabály kifejezetten definiálja a tárgyalási időköz fogalmát, eszerint ez az idézés kézbesítése és a tárgyalás napja közötti időtartam, és ezt határozza meg legalább tizenöt napban úgy, hogy megengedi annak – sürgős eset indoka alapján – korlátozás nélküli (akár 1 napra) lerövidítését; míg a speciális szabály ehhez képest jelöli meg a sajtó-helyreigazítási perekben azt eltérően legalább három napban úgy, hogy nem engedi annak a lerövidítését.

[16] Mint ahogy azt a következetes bírói gyakorlat (Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.045/2024/4., Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.244/2024/4., Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.422/2024/5.) is hangsúlyozza: mind a nyelvtani, mind a történeti értelmezésből csak arra az eredményre lehet jutni, hogy a speciális szabály azt a minimális időtartamot határozza meg, amelynek az idézés kézbesítése és a tárgyalás napja között el kell telnie és fel sem merül annak lerövidíthetősége. Az alperes értelmezése ahhoz a nyilvánvalóan nem támogatható helyzethez vezetne, hogy a Pp. 497. §-a (1) bekezdésének jelentése kiürülne, hiszen a Pp. 189. §-ának (2) bekezdése alapján a tárgyalási időközt eleve le lehetne rövidíteni három napra, ráadásul nyilvánvalóan szembekerülne a jogalkotói céllal, hiszen ebben az esetben megengedné a sajtó-helyreigazítási perekben akár a három napnál kevesebb időtartamra rövidítést, amely viszont koncepcionálisan kerülne ellentétbe a 497. §-ának (3) bekezdése

szerinti, a legkésőbb a perfelvételi tárgyalás hatánapját megelőző három nappal korábban előterjeszthető írásbeli ellenkérelem benyújtásának szabályával.

[17] Helyesen járt el tehát az elsőfokú bíróság, amikor nem rövidítette le a tárgyalási időközt és az ellenkérelem elmulasztásának a Pp. 497. §-ának (3) bekezdése szerinti, a kereset nem vitatottnak tekintése jogkövetkezményét alkalmazta.

[18] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére ezért jogszabályi lehetőség nem volt, erre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján, az ügy érdemét nem érintve, helybenhagyta.

[19] Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért az Itv. 62. §-ának (1) bekezdés e) pontja alapján tárgyi illeték-feljegyzési jogos perben feljegyzett, az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja és 46. §-ának (1) bekezdése szerinti összegű fellebbezési illeték megfizetésére az ítéltábla a Pp. 499. §-ának (1) bekezdése és a 102. §-ának (1) bekezdése alapján a kiadót kötelezte a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdése által meghatározottak szerint.

[20] A Pp. 83. §-ának (1) bekezdése és 499. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte továbbá az ítéltábla a kiadót az alperes másodfokú peresztességre tekintettel a felperes javára a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (Ükr.) 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján meghatározott, a peradatok alapján megfelelően igazolt, az ellenkérelem elkészítésére 4 óra számításával 640 euró + áfa ügyvédi munkadíj, mint másodfokú perköltség megfizetésére.

Debrecen, 2024. november 12.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró